

Повідомлення «Соціально-економічне становище Черкаської області за січень–вересень 2021 року»

Населення

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 вересня 2021р. становила 1168,2 тис. осіб. з них міського населення – 669,1 тис. осіб та сільського – 499,1 тис. осіб. Упродовж січня–серпня 2021р. чисельність наявного населення зменшилась на 10104 особи.

Порівняно з січнем–серпнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 1896 осіб.

Кількість живонароджених у січні–серпні 2021р. становила 4625 осіб, померлих – 14522 особи.

Доходи населення

У січні–вересні 2021р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився на 22,7% і становив 11631 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, поштової та кур'єрській діяльності, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 63% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні–вересні 2021р. порівняно з січнем–вереснем 2020р. становив 110,7%.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) протягом вересня 2021р. збільшилась на 1,9 млн.грн або на

4,4% і на 1 жовтня 2021р. становила 46,6 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше збільшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось в охороні здоров'я (на 1,8 млн.грн), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 604,9 тис.грн), водопостачанні; каналізації, поводженні з відходами (на 500,6 тис.грн). Проте зменшилась сума боргу з виплати заробітної плати у виробництві електричного устаткування (на 1,7 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 жовтня 2021р., становила 2,9 тис. осіб, або 1,4% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 16,2 тис.грн, що в 1,4 раза перевищує середню заробітну плату за вересень 2021р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–вересня 2021р. обліковано 6938 кримінальних правопорушень, з них тяжких та особливо тяжких – 37,6%.

Найбільше злочинів (44,9% загальної кількості) скоєно проти власності, 11,0% – проти життя та здоров'я особи, 10,7% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,9% – у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 5,3% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,5% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Протягом січня–вересня 2021р. на території області скоєно 26 очевидних умисних вбивств, 37 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 7 зґвалтувань.

Кількість випадків крадіжок становила 2146, шахрайств – 486, грабежів – 55, розбоїв – 23 та хабарництва – 43.

За січень–вересень 2021р. потерпіло від злочинів 4005 осіб, з яких 1360 – жінки, 338 – особи похилого віку, 72 – неповнолітні та 37 – діти до 14 років. Найбільше потерпілих (54,2%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 1794 та 377 осіб, серед яких 33,6% – жінки (730 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждала 161 особа, з них 34 особи загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 104 особи.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 1908, з них жінок – 13,4%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 19,1% раніше вже ставали на злочинний шлях 7,7% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 6,4% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 78,3%, безробітних – 0,6%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–вересні 2021р. становив 25421,8 млн.грн, що у порівнянних цінах на 12,1% більше обсягу січня–вересня 2020р. У вересні 2021р. проти вересня 2020р. оборот роздрібної торгівлі збільшився на 9,1%, проти серпня 2021р. – зменшився на 5,6%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–вересні 2021р. становив 14538,3 млн.грн, що в порівнянних цінах на 14,9% більше від обсягу січня–вересня 2020р.

У вересні 2021р. роздрібний товарооборот збільшився проти вересня 2020р. на 12,2%, проти серпня 2021р. – зменшився на 5,6%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–вересні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 105,6%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 103,6%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 жовтня 2021р. отримали 1866,9 тис.т зерна, що на 40,3% більше, ніж за цей період в минулому році, в т.ч. пшениці – 1255,3 тис.т (на 60,3%), жита озимого – 6,0 тис.т (на 20,6%), ячменю – 238,7 тис.т (на 23,4%), кукурудзи на зерно – 330,1 тис.т (на 8,4%), гречки – 1,4 тис.т (на 41,1%). Збільшення виробництва зернових культур відбулося за рахунок зростання урожайності (на 14,7 ц з 1 га).

Товаровиробниками усіх категорій господарств, за розрахунками, з площі 110,4 тис.га отримано 331,5 тис.т соняшнику, що на 19,8% менше ніж торік і обумовлено значним скороченням площ збирання. Значно зріс обсяг виробництва ріпаку та сої (у 1,5 рази) до обсягу аналогічного періоду 2020р. (валовий збір склав відповідно 53,5 та 87,1 тис.т). На збільшення виробництва цих культур вплинуло в основному зростання урожайності на 8,7 та 14,7 ц з 1 га відповідно.

В усіх категоріях господарств, за розрахунками, отримано 284,3 тис.т овочів що на 3,2% більше ніж торік, у т.ч. 267,9 тис.т овочів відкритого ґрунту (на 3,4%); накопано 896,2 тис.т картоплі (на 24,8% більше). Збільшення виробництва картоплі обумовлене зростанням урожайності на 34,0 ц з 1 га. Виробництво плодів та ягід становило 15,1 тис.т, що на 19,4% менше аналогічного періоду 2020р.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 336,2 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 2,0% менше порівняно з січнем–вереснем 2020р., вироблено 325,3 тис.т молока (на 8,8% менше) та 600,8 млн. шт яєць (на 2,7% менше). Частка

господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–вересні 2021р. складала відповідно 7,0%, 33,0% та 45,4%.

Станом на 1 жовтня 2021р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 жовтня 2020р. скоротилась на 5,2% і становить 148,3 тис. голів, корів – на 6,9% (64,7 тис. голів), свиней – на 6,3% (337,1 тис. голів), овець та кіз – на 4,2% (34,2 тис. голів). Чисельність птиці зросла на 2,8% (28,9 млн. голів).

Господарства населення утримували 31,6% загальної чисельності великої рогатої худоби, у т.ч. 34,3% корів, 39,4% свиней, 92,7% овець і кіз, 25,6% птиці всіх видів.

На 1 жовтня 2021р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 717,0 тис.т зерна (на 27,3% більше проти 1 жовтня 2020р.). Запаси насіння соняшнику становили 154,3 тис.т (на 40,6% менше).

Промисловість

У січні–вересні 2021р. порівняно з січнем–вереснем 2020р. **індекс промислової продукції** становив 98,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 132,3%, у **переробній** – 97,6%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 93,8%.

Менше вироблено свіжих чи охолоджених туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини (у 1,6 раза), олії соняшnikової нерафінованої (на 34,8%), борошна з культур зернових, крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 25,5%), вод мінеральних та газованих непідсолоджених (на 24,4%), свіжих чи охолоджених туш, напівтуш свинини (на 15,7%), свіжих чи охолоджених тушок курей, курчат (на 15,4%), виробів здобних (на 13,9%), сиру плавленого (на 13,8%), риби сушеної і в'яленої (на 12,7%), борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 11,2%), хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання (на 0,6%).

Водночас більше вироблено виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин (у 2,3 раза), кукурудзи цукрової консервованої (у 1,7 раза), риби солоної, крім оселедців (у 1,5 раза), свіжих чи охолоджених частин тушок курей, курчат (на 35,9%), пива солодового (на 14,8%), олії соєвої нерафінованої (на 12,0%), овочів, приготовлених чи консервованих з додаванням оцту чи оцтової кислоти (на 10,6%), масла вершкового жирністю не більше 85% (на 7,5%).

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 88,5%. Скоротився випуск футболок, майок й подібних виробів трикотажних машинного або ручного в'язання; жіночих та дівчачих: пальт та плащів, жакетів та блейзерів (крім трикотажних), суконь (крім трикотажних), блузок, сорочок та батників (крім трикотажних). Водночас зросло виробництво білизни постільної бавовняної (крім трикотажної); жіночих та дівчачих костюмів та комплектів (крім трикотажних); чоловічих та хлопчачих сорочок (крім трикотажних); чоловічого та жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом із шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції становив 102,3%.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 101,1%. Більше вироблено засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібною торгівлі, крім тих, що їх використовують як мило та поверхнево-активні речовини (у 3,9 раза), неорганічних фунгіцидів, бактерицидів та протруювачів насіння (у 3,6 раза), гербіцидів (на 43,8%), розчинників та розріджувачів складних органічних (на 8,3%). Менше випущено поліуретанів у первинних формах (у 2 рази), інсектицидів (на 28,8%), мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей – на 23,1%, для туалетних цілей – на 22,5%), сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт, крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше (на 24,3%), аміаку безводного (на 18,3%).

У **виробництві основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** індекс промислової продукції становив 100,9%.

У **виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 102,5%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** випуск промислової продукції зріс на 4,0%.

У **машинобудуванні** індекс промислової продукції становив 113,9%. Збільшився випуск ковшових конвеєрів та елеваторів безперервної дії для товарів або матеріалів; устаткування для наповнення, закупорювання пляшок, банок, закривання ящиків, мішків, їх запечаткування, наклеювання етикеток, устаткування для газування напоїв; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій; кузовів для автомобілів вантажних, фургонів, автобусів, тракторів, самоскидів, автомобілів спеціального призначення, автомобілів для перевезення 10 осіб і більше; контейнерів, спеціально розроблених та оснащених для

транспортування вантажів одним чи декількома видами транспорту. Водночас скоротилось виробництво стрічкових конвеєрів та елеваторів безперервної дії для товарів або матеріалів; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); засобів автотранспортних для перевезення 10 і більше осіб.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції зріс на 2,2%. Збільшилось виробництво електроенергії гідроелектростанціями, проте тепловими електростанціями електроенергії вироблено менше, ніж в аналогічному періоді 2020р.

Будівництво

У січні–вересні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 2186,5 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–вересні 2021р. становив 132,8%.

Обсяги будівництва інженерних споруд збільшилися у 1,8 раза, будівель – зменшилися на 16,2%.

Нове будівництво становило 21,1% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 66,8%, реконструкція та технічне переоснащення – 12,1%.

Транспорт

У січні–вересні 2021р. **вантажообіг** підприємств транспорту області становив 7103,2 млн.ткм, або 111,2% від обсягу січня–вересня 2020р.

Підприємствами транспорту перевезено 8,0 млн.т **вантажів**, що становить 102,0% від обсягів січня–вересня 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–вересні 2021р. перевезено 4979,7 тис.т вантажів, що на 25,4% більше обсягу перевезень вантажів у січні–вересні 2020р. та виконано вантажообіг в обсязі 1411,2 млн.ткм, який збільшився у 1,6 раза.

Пасажиροобіг підприємств транспорту у січні–вересні 2021р. становив 1212,5 млн.пас.км, або 134,2% від обсягу січня–вересня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 30,5 млн. пасажирів, або 101,5% від обсягу січня–вересня 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 21,1 млн. пасажирів, що на 5,2% менше ніж у січні–

вересні 2020р. **Електротранспортом** перевезено 8,2 млн. пасажирів, що на 19,8% більше від обсягу січня–вересня 2020р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–серпні 2021р. **експорт товарів** становив 464,6 млн.дол. США, або 83,9% порівняно із січнем–серпнем 2020р., **імпорт** – 616,6 млн.дол., або 138,8%. Негативне сальдо склало 152,0 млн.дол. (у січні–серпні 2020р. було позитивне – 109,2 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 128 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 13,6%, Польщі – 7,0%, Оману – 6,5%, Білорусі – 6,4%, Нідерландів – 5,4%, Німеччини – 5,3%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 182,6 млн.дол., або 39,3% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–серпнем 2020р. на 12,4%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 42,5%, готові харчові продукти – 16,8%, деревина і вироби з деревини – 9,3%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Швейцарії – 38,8%, Китаю – 11,0%, Польщі – 7,1%, Німеччини – 6,5%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 182,9 млн.дол., або 29,7% від загального обсягу та зменшився проти січня–серпня 2020р. на 27,4%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 44,3%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 13,5%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 12,2%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–вересні 2021р. по Черкаській області становив 109,6% (у відповідному періоді 2020р. – 102,6%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 10,6%. Найбільше (на 49,3% і 35,2%) подорожчали соняшникова олія та цукор. На 13,6–1,4% зросли ціни на м'ясо та м'ясопродукти, фрукти, хліб, рис, макаронні вироби, масло, сири, продукти переробки зернових, рибу та продукти з риби, молоко, яйця, кисломолочну продукцію, безалкогольні напої. Водночас на 6,7% подешевшали овочі, на 1,5% – сало.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 19,8% відбулося в основному через підвищення тарифів на електроенергію на 36,6%, природний газ – на 30,3%, каналізацію – на 15,8%,

утримання будинків та прибудинкових територій – на 12,6%, водопостачання – на 8,8%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 5,6%, що спричинено подорожчанням послуг лікарень на 10,3%, амбулаторних послуг – на 6,3%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 4,7%.

Підвищення цін на транспорт на 9,3% в першу чергу зумовлено подорожчанням палива і мастил на 22,7%, проїзду в залізничному та автодорожньому пасажирському транспорті на 15,9% і 12,6% відповідно.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 5,7%, що пов'язано з підвищенням тарифів на місцевий телефонний зв'язок на 14,9%, міжміський телефонний зв'язок – на 11,2%, а також з подорожчанням послуг інтернету на 7,5% та мобільного зв'язку – на 7,2%.

Послуги освіти подорожчали на 20,1%, а саме: вищої – на 25,8%, середньої – на 25,2%.

